

Stanowisko Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, w sprawie zmian w dopuszczonych do eksploatacji typach wyrobów przeznaczonych dla kolejnictwa

Prezes UTK informuje, że podmiot wprowadzający zmianę w wyrobie, na który wydane zostało świadectwo dopuszczenia do eksploatacji powinien na własną odpowiedzialność stwierdzić, czy planowana zmiana prowadzi do zmiany typu. Z § 21 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie dopuszczania do eksploatacji określonych rodzajów budowli, urządzeń i pojazdów kolejowych wynika, że takiego stwierdzenia dokonuje się na podstawie wyników oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 402/2013 z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie wspólnej metody oceny bezpieczeństwa w zakresie wyceny i oceny ryzyka.

Wszelkie zmiany o charakterze technicznym, eksploatacyjnym lub organizacyjnym (ale mogące mieć wpływ na procesy eksploatacyjne lub procesy utrzymania) dotyczące przedmiotu świadectwa dopuszczenia do eksploatacji podlegają ocenie potencjalnego wpływu na bezpieczeństwo systemu kolejowego. Obowiązek przeprowadzenia powyższej procedury spoczywa na podmiocie wprowadzającym zmianę. Jeżeli proponowana zmiana nie ma wpływu na bezpieczeństwo, nie istnieje konieczność stosowania procesu zarządzania ryzykiem opisanego w art. 5 rozporządzenia 402/2013. Natomiast w przypadku gdy projektowana zmiana ma wpływ na bezpieczeństwo systemu kolejowego, podmiot wprowadzający zmianę powinien ocenić znaczenie tej zmiany, kierując się fachowym osądem oraz kryteriami określonymi w art. 4 ust. 2 lit. a)-f) rozporządzenia 402/2013.

Jeżeli na podstawie oceny przeprowadzonej zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4 ust. 2 lit. a)-f) rozporządzenia 402/2013:

- a) zmiana zostaje uznana za znaczącą – stosuje się proces zarządzania ryzykiem określony w art. 5 tego rozporządzenia;
- b) zmiana zostaje uznana za nieznaczącą – wnioskodawca powinien ją wprowadzić stosując własną metodę oceny bezpieczeństwa.

Jednocześnie wnioskodawca powinien przechowywać odpowiednią dokumentację, która uzasadnia podjętą decyzję w zakresie zakwalifikowania zmiany jako „znacząca” lub „nieznacząca”.

W przypadku wprowadzenia w wyrobie zmian znaczących, w tym istotnych zmian konstrukcyjnych, powodujących powstanie nowego typu wyrobu, wymagane będzie przeprowadzenie procedury dopuszczenia do eksploatacji typu wyrobu, tj. uzyskanie nowego certyfikatu zgodności typu i świadectwa dopuszczenia do eksploatacji typu dla pierwszego egzemplarza, jeżeli konieczność uzyskania tych dokumentów zostanie stwierdzona w ramach procesu oceny ryzyka. W takim przypadku niezbędne jest złożenie nowego wniosku o wydanie świadectwa dopuszczenia do eksploatacji. W przypadku wprowadzenia zmian wpływających na bezpieczeństwo systemu kolejowego w sposób nieznaczący, nie ma obowiązku zgłaszania takiej modyfikacji do Prezesa UTK.

Reasumując, to na podmiocie zamierzającym wprowadzić zmianę w dopuszczonym do eksploatacji wyrobie, tj. na który zostało wydane świadectwo dopuszczenia do eksploatacji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia analizy oraz wyceny ryzyka. W przypadku zakwalifikowania zmiany jako „znacząca” może być wymagane złożenie do Prezesa UTK nowego wniosku o wydanie świadectwa dopuszczenia do eksploatacji, jeśli taka konieczność zostanie stwierdzona w procesie oceny ryzyka, przeprowadzonym zgodnie z rozporządzeniem 402/2013.

Jednocześnie wskazać należy, że dalsze szczegółowe uwagi co do wprowadzania zmian w pojazdach kolejowych zawarte są na niżej wskazanej stronie internetowej UTK:

<http://www.utk.gov.pl/pl/rynek-wyrobow-kolejowyc/dopuszczenia-do-eksploa/zezwozenia-na-dopuszcze/pojazdy/pojazdy-zmodernizowane/5482,Pojazdy-zmodernizowane.html>